

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 4ης Ιουλίου 1996 *

Στην υπόθεση C-50/94,

Ελληνική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από τους Βασίλειο Κοντόλαιμο και Ιωάννη Χαλκιά, παρέδρους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και τις Χριστίνα Σιταρά και Βασιλεία Πελέκου, δικαστικούς αντιπροσώπους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Ελλάδος, 117, Val Sainte-Croix,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Ξενοφώντα Γιαταγάνα, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως 93/659/ΕΚ της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με την εκκαθάριση των λογαριασμών των κρατών μελών που αφορούν τις δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1990 (ΕΕ L 301, σ. 13), καθόσον αφορά την Ελληνική Δημοκρατία,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Ν. Κακούρη, πρόεδρο τμήματος, G. Hirsch (εισηγητή) και P. J. G. Karteyn, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Fennelly
γραμματέας: H. von Holstein, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 18ης Ιανουαρίου 1996,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 14ης Μαρτίου 1996,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 7 Φεβρουαρίου 1994, η Ελληνική Δημοκρατία ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 173, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ, τη μερική ακύρωση της απόφασης 93/659/ΕΚ της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με την εκκαθάριση των λογαριασμών των κρατών μελών που αφορούν τις δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1990 (ΕΕ L 301, σ. 13), κατά το μέρος που την αφορά.

- 2 Με την προσφυγή ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως αυτής στο μέτρο που η Επιτροπή έκρινε ότι δεν μπορούσαν να αναγνωριστούν σε βάρος του ΕΓΤΠΕ τα ακόλουθα ποσά:

— 866 305 307 δρχ. για επιστροφές κατά την εξαγωγή ζωοτροφών·

— 981 233 150 δρχ., που αντιστοιχούν στο ένα δέκατο της ενισχύσεως στην παραγωγή ελαιολάδου·

— 4 491 969 372 δρχ. για επιστροφές κατά την εξαγωγή και πριμοδοτήσεις για τον καπνό, που καταβλήθηκαν βάσει ποσότητας 9 786 652 kg και ανέρχονται στο ποσό των 3 632 654 033 δρχ., καθώς και για επιστροφές κατά την εξαγωγή και πριμοδοτήσεις για τον καπνό, που ανέρχονται στο ποσό των 859 315 339 δρχ., ποσά τα οποία αποτελούν το αντικείμενο αρνητικής επιφυλάξεως για το οικονομικό έτος 1990.

- 3 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Ελληνική Κυβέρνηση παραιτήθηκε από την προσφυγή της καθόσον αφορά το ποσό των 4 491 969 372 δρχ. σχετικά με επιστροφές κατά την εξαγωγή και πριμοδοτήσεις για τον καπνό.

Ως προς τις δαπάνες για τις επιστροφές κατά την εξαγωγή των ζωοτροφών

- 4 Η Επιτροπή συνόψισε τους λόγους της επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων σε Συνοπτική Έκθεση της 10ης Ιουνίου 1993, από την οποία προκύπτει ότι, βάσει αποστολής ελέγχου που πραγματοποιήθηκε το 1992, η Επιτροπή συμπέρανε ότι, μέχρι τις 16 Νοεμβρίου 1990, η Κεντρική Υπηρεσία Διαχειρίσεως Εθνικών Προϊόντων (στο εξής: ΚΥΔΕΠ) παρενέβαινε στην αγορά των ζωοτροφών, όσον αφορά τον καθορισμό των τιμών αγοράς και πωλήσεως, και ότι οι ζημίες απ' αυτές τις δραστηριότητες, οι οποίες προσαυξήθηκαν με τους τόκους που επέβαλε η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, είχαν δηλωθεί στο Δημόσιο. Κατά την επίσκεψη ελέγχου προέκυψε, μεταξύ άλλων, ότι η ΚΥΔΕΠ είχε εξακολουθήσει να πωλεί σιτηρά (αραβόσιτο, κριθάρι) στους παραγωγούς ζωοτροφών σε τιμές χαμηλότερες του κόστους αγοράς. Δεδομένου ότι τα ελλείμματα που είχαν δηλωθεί στο Δημόσιο μετά τις παρεμβάσεις στην αγορά των ζωοτροφών υπερέβαιναν κατά πολύ τα ποσά που είχαν δηλωθεί στο ΕΓΤΠΕ για

επιστροφές κατά την εξαγωγή, η Επιτροπή επέβαλε μια δημοσιονομική διάρθρωση ύψους 866 305 307 δρχ., που είναι το συνολικό ποσό που είχε δηλωθεί για επιστροφές κατά την εξαγωγή των ζωοτροφών για το οικονομικό έτος 1990.

- 5 Η Ελληνική Κυβέρνηση υποστηρίζει, πρώτον, ότι η Επιτροπή, προκειμένου να προβεί στην εκκαθάριση των λογαριασμών, δεν δικαιούται να στηριχθεί σε πραγματικά περιστατικά τα οποία, όπως εν προκειμένω, περιήλθαν σε γνώση της μετά την εκπνοή της προθεσμίας που αναφέρεται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΟΚ) 729/70 του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 1970, περί χρηματοδότησεως της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/005, σ. 93), δεδομένου ότι η διάταξη αυτή προβλέπει ότι η εκκαθάριση των λογαριασμών πραγματοποιείται πριν από το τέλος του έτους που έπεται του υπό κρίση οικονομικού έτους. Δεδομένου ότι η αμφισβητούμενη εκκαθάριση αφορά το έτος 1990, και συγκεκριμένα την περίοδο από 16 Οκτωβρίου 1989 έως 15 Οκτωβρίου 1990, κακώς η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που είχε λάβει στο πλαίσιο της αποστολής ελέγχου το 1992, οι οποίες είναι επομένως μεταγενέστερες της 31ης Δεκεμβρίου 1991.

- 6 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου (απόφαση της 27ης Ιανουαρίου 1988 στην υπόθεση 349/85, Δανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 169, σκέψη 19), εφόσον οι λογαριασμοί δεν έχουν δεόντως εκκαθαριστεί, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη, δυνάμει του άρθρου 2 του κανονισμού 729/70, να μην επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ με επιστροφές μη χορηγηθείσες σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες. Η υποχρέωση αυτή δεν αίρεται από το γεγονός και μόνον ότι η εκκαθάριση των λογαριασμών έγινε μετά την εκπνοή της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 5 του ίδιου κανονισμού. Ελλείπει οποιασδήποτε κυρώσεως για τη μη τήρηση αυτής της προθεσμίας, αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί, λαμβανομένης υπόψη της φύσεως της αποφάσεως περί εκκαθαρίσεως των λογαριασμών της οποίας το ουσιώδες αντικείμενο είναι η διασφάλιση του ότι οι αναληφθείσες από τις εθνικές αρχές δαπάνες έγιναν σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες, παρά ως προθεσμία διαδικαστικού χαρακτήρα, υπό την επιφύλαξη ότι δεν προσβάλλονται τα συμφέροντα κράτους μέλους.

- 7 Επομένως, η Επιτροπή είχε εν προκειμένω το δικαίωμα να λάβει υπόψη τα αποτελέσματα της αποστολής ελέγχου που πραγματοποιήθηκε το 1992. Υπ' αυτές τις συνθήκες, η σχετική επιχειρηματολογία της Ελληνικής Κυβερνήσεως δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

- 8 Δεύτερον, η Ελληνική Κυβέρνηση προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν αιτιολόγησε επαρκώς την απόφασή της περί μη αναγνώρισεως του συνόλου των δαπανών κατά την εξαγωγή. Θεωρεί επομένως ότι η Επιτροπή όφειλε να αποδείξει όχι μόνον ότι υπήρχε σχέση μεταξύ της πολιτικής της ΚΥΔΕΠ και των εξαγωγών ζωοτροφών, αλλά, επίσης, ποιο θα ήταν το ύψος των τιμών των ζωοτροφών και το ύψος των αντιστοίχων δαπανών αν δεν υπήρχε τέτοια σχέση.
- 9 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί κατ' αρχάς ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ., ιδίως, απόφαση της 24ης Μαρτίου 1988 στην υπόθεση 347/85, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 1749, σκέψη 60), οι αποφάσεις περί εκκαθάρισεως των λογαριασμών δεν απαιτείται να αιτιολογούνται λεπτομερώς, καθόσον η ενδιαφερόμενη κυβέρνηση έχει συνεργαστεί στενά κατά τη διαδικασία καταρτίσεως της αποφάσεως και, επομένως, γνωρίζει τον λόγο για τον οποίο η Επιτροπή κρίνει ότι δεν πρέπει να επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ με τα επίμαχα ποσά.
- 10 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η Ελληνική Κυβέρνηση συνεργάστηκε στενά κατά τη διαδικασία καταρτίσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως και, επομένως, γνώριζε τον λόγο για τον οποίο η Επιτροπή έκρινε ότι δεν έπρεπε να επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ με το επίμαχο ποσό. Πράγματι, αφενός, τα συμπεράσματα της Επιτροπής στηρίζονται σε πληροφορίες που ελήφθησαν κατά την επίσκεψη ελέγχου που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα μεταξύ 1ης και 4ης Ιουνίου 1992 και, αφετέρου, η Επιτροπή συζήτησε τις διαπιστώσεις αυτές με τις ελληνικές αρχές, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τη Συνοπτική Έκθεση, οι εν λόγω αρχές, μη δυνάμενες να δεχθούν τις προτεινόμενες διορθώσεις, ζήτησαν μια θετική επιφύλαξη, αίτημα το οποίο απορρίφθηκε.
- 11 Ακολούθως, πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου (προαναφερθείσα απόφαση Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπής, σκέψη 14), σε περίπτωση που η Επιτροπή αρνείται να επιβαρύνει το ΕΓΤΠΕ με ορισμένες

δαπάνες, για τον λόγο ότι οι δαπάνες αυτές προκλήθηκαν από καταλογιστές σε κράτος μέλος παραβάσεις των κοινοτικών ρυθμίσεων, στο τελευταίο εναπόκειται να αποδείξει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορηγήσεως της χρηματοδοτήσεως την οποία αρνήθηκε η Επιτροπή.

- 12 Εν προκειμένω, από τις διαπιστώσεις που περιέχονται στη Συνοπτική Έκθεση προκύπτει ότι η ΚΥΔΕΠ διαχειριζόταν τις ζωοτροφές στο πλαίσιο της εκτελέσεως κρατικού μονοπωλίου, συνεπαγομένου την πλήρη κάλυψη από τον κρατικό προϋπολογισμό των πραγματοποιηθέντων εξόδων, στα οποία συγκαταλέγεται η ζημία επί της πώλησεως των εν λόγω προϊόντων. Κατά την Επιτροπή, η πώληση σε τιμή κάτω του κόστους συνιστά παράνομη εθνική ενίσχυση, η οποία, στην περίπτωση της εξαγωγής των εν λόγω προϊόντων, προστίθεται στην κοινοτική επιστροφή. Υπό κανονικές όμως συνθήκες, η επίπτωση αυτών των μειώσεων της τιμής κόστους των ζωοτροφών θα ήταν τέτοια ώστε, χωρίς εθνική ενίσχυση, τα προϊόντα αυτά δεν θα είχε καταστεί δυνατόν να εξαχθούν, λόγω της υψηλής τιμής τους.
- 13 Προς στήριξη των ισχυρισμών της, η Επιτροπή επικαλέστηκε, ιδίως, ένα έγγραφο του ελληνικού Υπουργείου Γεωργίας προς την ΚΥΔΕΠ, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα να παύσει η ΚΥΔΕΠ τις παρεμβάσεις της στην αγορά από τις 16 Νοεμβρίου 1990. Πριν από την προφορική διαδικασία, η Ελληνική Κυβέρνηση προσκόμισε, κατόπιν αιτήματος του Δικαστηρίου, αντίγραφο του εγγράφου αυτού. Με το εμπιστευτικό αυτό έγγραφο της 9ης Νοεμβρίου 1990, το υπουργείο γνωστοποίησε στην ΚΥΔΕΠ τη μερική ανάκληση από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος δύο αποφάσεών της, της 26ης Ιουλίου και της 27ης Αυγούστου 1990. Μετά την προφορική διαδικασία, η Ελληνική Κυβέρνηση προσκόμισε, κατόπιν αιτήματος του Δικαστηρίου, αντίγραφα των εν λόγω εγγράφων της Επιτροπής Τιμών και Εισοδημάτων.
- 14 Η προαναφερθείσα απόφαση της 27ης Αυγούστου 1990, αναφερόμενη σε διάφορες προγενέστερες αποφάσεις των ετών 1983, 1988 και 1990, σχετικές με το ίδιο αντικείμενο, προσδιορίζει τις τιμές πώλησεως των κτηνοτροφικών σιτηρών μέσω της ΚΥΔΕΠ στους Έλληνες κτηνοτρόφους καθώς και στις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις παραγωγής συνθέτων ζωοτροφών, των οποίων τα προϊόντα προορίζονται αποκλειστικά για την εσωτερική κατανάλωση. Όσον αφορά τις ζωοτροφές που προορίζονται για εξαγωγή, η απόφαση επιτρέπει

στην ΚΥΔΕΠ να πωλεί κτηνοτροφικά σιτηρά στις βιομηχανίες παραγωγής ζωοτροφών σε τιμή κόστους (δηλαδή στην τιμή της αγοράς προσαυξημένη κατά το σύνολο των διαχειριστικών δαπανών, των δαπανών μεταφοράς, κ.λπ.), χωρίς να επιβαρύνεται καθ' οποιονδήποτε τρόπο το δημόσιο ταμείο.

15 Από το έγγραφο αυτό προκύπτει ότι, καθ' όλη την επίμαχη περίοδο, η ΚΥΔΕΠ παρενέβαινε στην εθνική αγορά ζωοτροφών, μειώνοντας τεχνητά τις τιμές. Δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο να είχε η παρέμβαση αυτή επιπτώσεις στις εξαγωγές ζωοτροφών. Πράγματι, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στην παράγραφο 25 των προτάσεών του, η ενίσχυση που δόθηκε στους παραγωγούς ζωοτροφών, όσον αφορά τις πωλήσεις τους στην εθνική αγορά, τους κατέστησε δυνατό να εξακολουθήσουν τις δραστηριότητές τους, ενώ, χωρίς την ενίσχυση αυτή, άλλοι κοινοτικοί παραγωγοί θα είχαν ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι αυτών, επομένως το ότι διατήρησαν τη δυνατότητά τους να εξάγουν και να λαμβάνουν επιστροφές λόγω εξαγωγής μπορεί να οφειλόταν σ' αυτήν την υποστήριξη που έλαβαν στο πλαίσιο της εθνικής αγοράς.

16 Επομένως, δεδομένου ότι είχε αποδειχθεί η σχέση μεταξύ της πολιτικής της ΚΥΔΕΠ, η οποία συνίστατο στην πώληση των σιτηρών σε τιμές κάτω του κόστους, και των επιπτώσεων της πολιτικής αυτής επί του καθεστώτος των επιστροφών λόγω εξαγωγής, στην Ελληνική Κυβέρνηση εναπέκειτο να αντικρούσει την άποψη της Επιτροπής ότι τα ελλείμματα που είχαν δηλωθεί στο Δημόσιο μετά τις παρεμβάσεις στην αγορά των ζωοτροφών υπερέβαιναν κατά πολύ τα ποσά που είχαν δηλωθεί στο ΕΓΤΠΕ για επιστροφές κατά την εξαγωγή. Δεδομένου ότι τούτο δεν αποδείχθηκε από την Ελληνική Κυβέρνηση, η Επιτροπή νομίμως μπορούσε να αρνηθεί την πληρωμή ολόκληρου του ποσού των δαπανών που είχαν δηλωθεί για επιστροφές κατά την εξαγωγή των ζωοτροφών.

17 Η Ελληνική Κυβέρνηση υποστηρίζει, τρίτον, ότι, κατά την επίμαχη περίοδο, το Ελληνικό Δημόσιο δεν είχε καμία σχέση με την ΚΥΔΕΠ. Οι σχέσεις που περιγράφονται στην προγενέστερη νομολογία του Δικαστηρίου δεν υφίσταντο κατά

την περίοδο αυτή. Κατά την Ελληνική Κυβέρνηση, η ΚΥΔΕΠ ήλεγχε απόλυτα τις συναλλαγές της, χωρίς καμία συμμετοχή ή προτροπή της Ελληνικής Κυβερνήσεως, τα δε ελλείμματά της ουδόλως καλύπτονταν από το Ελληνικό Δημόσιο ή από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος.

- 18 Σ' αυτό το πλαίσιο, η Ελληνική Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι, με απόφαση της 31ης Μαΐου 1993, το Εφετείο Αθηνών έθεσε την ΚΥΔΕΠ υπό καθεστώς ειδικής εκκαθαρίσεως. Αν η ΚΥΔΕΠ είχε πραγματικές αξιώσεις κατά του Ελληνικού Δημοσίου, θα μπορούσε να ακολουθήσει δύο διαδικασίες, προκειμένου να αποφύγει την άμεση διάλυσή της, ήτοι να προσεπικαλέσει το Ελληνικό Δημόσιο να καταβάλει τις οφειλές του προς αυτήν ή να εγείρει αγωγή αποζημιώσεως κατά του Ελληνικού Δημοσίου. Σύμφωνα με τις ισχύουσες εθνικές διατάξεις, οι αξιώσεις τρίτων κατά του Ελληνικού Δημοσίου παραγράφονται μετά πενταετία από της γενέσεώς τους. Επομένως, αν υπήρχαν αξιώσεις κατά του Ελληνικού Δημοσίου γεγεννημένες την 1η Ιανουαρίου 1988, η αγωγή αποζημιώσεως θα έπρεπε να είχε ασκηθεί το αργότερο το 1992, πράγμα που δεν συνέβη. Συνεπώς, δεν υπήρξε καμία δέσμευση του Δημοσίου μετά το τέλος του 1987.
- 19 Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 12 έως 16 της παρούσας αποφάσεως, είναι βεβαιωμένο, κατ' αρχάς, ότι κατά την επίμαχη περίοδο οι ελληνικές αρχές ήλεγχαν τις συναλλαγές της ΚΥΔΕΠ στην εθνική αγορά των ζωοτροφών και ότι οι παρεμβάσεις αυτές είχαν επιπτώσεις στο καθεστώς των επιστροφών λόγω εξαγωγής. Εν συνεχεία, μολονότι η ΚΥΔΕΠ τέθηκε υπό εκκαθάριση το 1993, κατόπιν αιτήσεως της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος, καθόσον τα περιουσιακά στοιχεία της πολύ απείχαν από το να αρκούν για να καλύψουν τις ζημιές της, η διαγραφή των χρεών της προς μια κρατική τράπεζα είχε τελικά ως συνέπεια την κάλυψη από μέρους του Δημοσίου των δαπανών για τις παρεμβάσεις της στην αγορά.
- 20 Επομένως, ο λόγος ακυρώσεως που αφορά τις δαπάνες για τις επιστροφές λόγω εξαγωγής των ζωοτροφών πρέπει να απορριφθεί.

Ως προς τις δαπάνες για τις ενισχύσεις στην παραγωγή ελαιολάδου

- 21 Όσον αφορά το κεφάλαιο «Ενίσχυση στην παραγωγή ελαιολάδου», η Συνοπτική Έκθεση επισημαίνει την ανεπάρκεια του ελέγχου των δαπανών. Κατά τον έλεγχο που διεξήχθη για την εκκαθάριση των λογαριασμών διαπιστώθηκαν σοβαρές ελλείψεις στην οργάνωση του ελέγχου της ενισχύσεως. Ειδικότερα, η Έκθεση διαπιστώνει την ανυπαρξία ελαιοκομικού μητρώου, μολονότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) 154/75 του Συμβουλίου, της 21ης Ιανουαρίου 1975, περί κατάρτισης ελαιοκομικού κτηματολογίου στα κράτη μέλη παραγωγής ελαιολάδου (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/011, σ. 158), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3453/80 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1980 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/032, σ. 121), προέβλεπε την ολοκλήρωσή του το αργότερο μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 1988. Επιπλέον, σημειώθηκαν σημαντικές καθυστερήσεις όσον αφορά την κατάρτιση των μηχανογραφημένων δελτίων, ενώ αυτά έπρεπε να είχαν καταρτιστεί πριν από τις 31 Οκτωβρίου 1990 [άρθρο 11, παράγραφος 2, πρώτη φράση, του κανονισμού (ΕΟΚ) 3061/84 της Επιτροπής, της 31ης Οκτωβρίου 1984, για λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος ενισχύσεως στην παραγωγή ελαιολάδου (ΕΕ L 288, σ. 52), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 98/89 της Επιτροπής, της 17ης Ιανουαρίου 1989 (ΕΕ L 14, σ. 14)]. Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι τα στοιχεία που αφορούσαν σημαντικές περιοχές παραγωγής ελαιολάδου δεν είχαν ακόμη καταχωρηθεί.
- 22 Στην Έκθεση επισημαίνεται επίσης ότι ειδικά η ΔΙΔΑΓΕΠ, που είναι ο οργανισμός πληρωμής, δεν χρησιμοποιεί τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο δελτίο για τη διενέργεια επαληθεύσεων πριν από την καταβολή της ενισχύσεως. Ο Οργανισμός Ελέγχου Ενισχύσεων Ελαιολάδου είχε πραγματοποιήσει μόνο 499 επιτοπίους ελέγχους σε όλη τη χώρα για την περίοδο εμπορίας 1989/90, που αντιστοιχούν σε ένα εντελώς ανεπαρκές ποσοστό, ενώ η ισχύουσα νομοθεσία γι' αυτήν την περίοδο εμπορίας προέβλεπε τον έλεγχο του 5 % των αιτήσεων χορηγήσεως ενισχύσεων. Συνεπώς, λαμβανομένης υπόψη της ανυπαρξίας ελαιοκομικού μητρώου και μηχανογραφημένων δελτίων, η υφιστάμενη κατάσταση στην Ελλάδα δεν παρείχε τις εγγυήσεις που απαιτεί το ΕΓΤΠΕ. Επομένως, βάσει της εκκαθάρισεως αυτής edικαιολογείτο μια κατ' αποκοπήν παρακράτηση της τάξεως του 10 % επί του ποσού της ενισχύσεως που είχε καταβληθεί για την περίοδο εμπορίας 1989/90.
- 23 Η Ελληνική Κυβέρνηση υποστηρίζει, πρώτον, ότι η μη αναγνώριση ενός κατ' αποκοπήν ποσοστού των δαπανών αποτελεί κύρωση η οποία δεν προβλέπεται από την κοινοτική νομοθεσία και η οποία υπερβαίνει τα όρια της διακριτικής εξουσίας της Επιτροπής.

- 24 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, οσάκις διαπιστώνει την ανυπαρξία μηχανισμών ελέγχου, μπορεί να αρνηθεί την πληρωμή του συνόλου των ενισχύσεων. Παρά ταύτα, εν προκειμένω παρακράτησε μόνον το 10 % των δηλωθέντων ποσών, εφαρμόζοντας τα κριτήρια που υιοθετήθηκαν από τη διυληρειακή επιτροπή, εγκρίθηκαν από την Επιτροπή και κοινοποιήθηκαν σε όλα τα κράτη μέλη μέσω της διαχειριστικής επιτροπής του ΕΓΤΠΕ, όπου και έτυχαν ευνοϊκής υποδοχής. Κατά την Επιτροπή, τα κριτήρια αυτά αποτελούν μια κοινής αποδοχής βάση, υπό την έννοια ότι, σε περίπτωση αδυναμίας επακριβούς προσδιορισμού του ποσού των διορθώσεων, επιλέγεται η μέση οδός της παρακρατήσεως ενός κατ' αποκοπήν ποσού, πράγμα που διασφαλίζει τόσο την τήρηση του κοινοτικού δικαίου και τη χρηστή διαχείριση των κοινοτικών πόρων όσο και την ικανοποίηση της εύλογης επιθυμίας των κρατών μελών για αποφυγή υπερογκών και δυσανάλογων διορθώσεων.
- 25 Τα κριτήρια προβλέπουν τρία επίπεδα κατ' αποκοπήν μειώσεων των επιστροφών, ήτοι 2 %, 5 % και 10 %, ώστε να λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός κινδύνου που ενέχουν για το ΕΓΤΠΕ οι διάφορες διαβαθμίσεις ελλείψεων του ελέγχου. Μια κατ' αποκοπήν διόρθωση κατά 10 % της δαπάνης μπορεί να γίνει αν η πλημμέλεια αφορά το σύνολο ή τα θεμελιώδη στοιχεία του συστήματος ελέγχου ή ακόμη τη διεξαγωγή ουσιαστών ελέγχων που σκοπούν στη διασφάλιση της κανονικότητας των δαπανών, ώστε ευλόγως να μπορεί να συναχθεί ότι υφίστατο σοβαρός κίνδυνος γενικευμένων ζημιών για το ΕΓΤΠΕ.
- 26 Πρέπει κατ' αρχάς να υπομνηστεί ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου (προαναφερθείσα απόφαση Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπής, σκέψη 13), σε περίπτωση που δεν καθίσταται δυνατό να διαπιστωθεί με βεβαιότητα ο βαθμός στον οποίο ένα εθνικό μέτρο, ασυμβίβαστο με το κοινοτικό δίκαιο, προκάλεσε αύξηση των δαπανών μιας θέσεως του προϋπολογισμού του ΕΓΤΠΕ, η Επιτροπή δεν έχει άλλη επιλογή από το να αρνηθεί τη χρηματοδότηση του συνόλου των εν λόγω δαπανών.
- 27 Στη συνέχεια, πρέπει να τονιστεί ότι, οσάκις η Επιτροπή αρνείται να καταλογίσει στο ΕΓΤΠΕ ορισμένες δαπάνες, για τον λόγο ότι οι δαπάνες αυτές προκλήθηκαν από καταλογιστέες σε κράτος μέλος παραβάσεις των κοινοτικών ρυθμίσεων, σ' αυτό το κράτος μέλος εναπόκειται να αποδείξει ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της χρηματοδότησεως που του αρνείται η

Επιτροπή (προαναφερθείσα απόφαση Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπής, σκέψη 14). Από την σκέψη 15 της αποφάσεως αυτής προκύπτει ότι το ίδιο ισχύει και για την περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή, αντί να απορρίψει το σύνολο των κατά παράβαση των σχετικών κανόνων διενεργηθεισών δαπανών, προσπάθησε να διαπιστώσει τις οικονομικές επιπτώσεις της παράνομης ενέργειας μέσω υπολογισμών στηριζόμενων σε εκτίμηση της καταστάσεως που θα είχε προκύψει στην οικεία αγορά αν δεν είχε διαπραχθεί παράβαση. Σε μια τέτοια περίπτωση, το βάρος αποδείξεως του εσφαλμένου των υπολογισμών αυτών φέρει το κράτος που ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως περί μη χρηματοδότησεως.

28 Αν λοιπόν, στο πλαίσιο της αποστολής της περί εκκαθαρίσεως των λογαριασμών, η Επιτροπή, αντί να αρνηθεί τη χρηματοδότηση του συνόλου των δαπανών, προσπαθεί να θεσπίσει κανόνες που σκοπούν να επιφέρουν διαφοροποιήσεις ανάλογα με τον βαθμό κινδύνου που συνιστούν για το ΕΓΤΠΕ οι διάφορες διαβαθμίσεις ελλείψεων του ελέγχου, το κράτος μέλος οφείλει να αποδείξει ότι τα κριτήρια αυτά είναι αυθαίρετα και άδικα. Δεδομένου ότι η Ελληνική Κυβέρνηση δεν προσκόμισε σχετικές αποδείξεις, η συναφής επιχειρηματολογία της πρέπει να απορριφθεί.

29 Δεύτερον, η Ελληνική Κυβέρνηση αποκλείει οποιαδήποτε ευθύνη της σχετικά με τη σημειωθείσα καθυστέρηση στην κατάρτιση τόσο του ελαιοκομικού μητρώου όσο και των μηχανογραφημένων δελτίων. Κατά την άποψή της, η σημειωθείσα καθυστέρηση πρέπει μάλλον να αποδοθεί σε αντικειμενικούς λόγους.

30 Όσον αφορά το ελαιοκομικό μητρώο, η Ελληνική Κυβέρνηση επισημαίνει ειδικότερα ότι, στις 28 Δεκεμβρίου 1988, διαβίβασε στην Επιτροπή ένα πειραματικό πρόγραμμα για την κατάρτιση τέτοιου μητρώου. Στις 21 Ιουνίου 1991, η Επιτροπή πρότεινε στον Υπουργό Γεωργίας την εκτέλεση εργασιών «πιλότων» πριν από την υλοποίηση του κυρίως έργου. Όμως, μολονότι οι ελληνικές αρχές είχαν ευθύς εξαρχής ενημερώσει απευθείας την Επιτροπή για το πρόβλημα της αντικειμενικής αδυναμίας ταχείας καταρτίσεως και εφαρμογής του ελαιοκομικού μητρώου και μολονότι τα όργανα της Ελληνικής Δημοκρατίας είχαν στενά συνεργαστεί με τα όργανα της Επιτροπής για την επίλυση, ήδη από το 1988, του προβλήματος αυτού, η Επιτροπή καταλογίζει εκ των υστέρων ευθύνη στην Ελληνική Δημοκρατία και αρνείται να αναγνωρίσει τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε για τις ενισχύσεις στην παραγωγή ελαιολάδου.

- 31 Όσον αφορά τα μηχανογραφημένα δελτία, η Ελληνική Κυβέρνηση παρατηρεί ότι η καθυστέρηση στην κατάρτισή τους αφορά μόνον τον ειδικό δείκτη. Τα στοιχεία που αφορούν την παραγωγή των ετών 1985/86 έως 1988/89 είχαν ήδη μηχανογραφηθεί σε ποσοστό 89 %. Η μηχανογράφηση των αιτήσεων των παραγωγών για την περίοδο 1989/90 είχε πραγματοποιηθεί σε ποσοστό 47 %. Και στην περίπτωση αυτή, η καθυστέρηση οφειλόταν σε αντικειμενική αδυναμία.
- 32 Η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι, κατά τη διάρκεια των ετών 1991/92, η ελληνική και η κοινοτική διοίκηση προέβησαν σε ανταλλαγή επιστολών σχετικά με τις δυσκολίες καταρτίσεως του ελαιοκομικού μητρώου και ότι η ίδια είχε δεσμευθεί να υποστηρίξει τις σχετικές εργασίες. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι τήρησε τις δεσμεύσεις της και θα εξακολουθήσει να τις τηρεί, πλην όμως δεν επιτεύχθηκε το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, πράγμα που αποδεικνύει τουλάχιστον αμέλεια της εθνικής διοικήσεως να εισαγάγει ένα αναγκαίο μέσον για τον αποτελεσματικό έλεγχο του τομέα. Πράγματι, το 1990 δεν υπήρχε κανένα ρεαλιστικό πρόγραμμα καταρτίσεως ελαιοκομικού μητρώου.
- 33 Επιπλέον, η Επιτροπή παρατηρεί ότι τα μηχανογραφημένα δελτία, που αποτελούν το παραδοσιακό μέσο ασκήσεως των ελέγχων στον τομέα του ελαιολάδου, έχουν παύσει να ενημερώνονται από πολλών ετών.
- 34 Σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2261/84 του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 1984, για τον καθορισμό των γενικών κανόνων σχετικά με τη χορήγηση ενίσχυσεως στην παραγωγή ελαιολάδου και στις οργανώσεις παραγωγών ελαιολάδου (ΕΕ L 208, σ. 3), «κάθε κράτος μέλος παραγωγής εφαρμόζει καθεστώς ελέγχου με το οποίο εξασφαλίζεται ότι το προϊόν για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση δικαιούται την ενίσχυση αυτή».
- 35 Για την πραγματοποίηση των ελέγχων και επαληθεύσεων, το κράτος μέλος χρησιμοποιεί, μεταξύ άλλων, διαρκή μηχανογραφημένα δελτία ελαιοκομικών στοιχείων (άρθρο 14, παράγραφος 5, του κανονισμού 2261/84). Τα δελτία αυτά πρέπει να περιέχουν όλα τα κατάλληλα στοιχεία για τη διευκόλυνση των εργασιών ελέγχου και της ταχείας έρευνας των παρατυπιών (άρθρο 16, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού).

- 36 Το άρθρο 11, παράγραφος 2, πρώτη φράση, του κανονισμού 3061/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 98/89, προβλέπει ότι η επιχειρησιακή εφαρμογή του συνόλου των στοιχείων του μηχανογραφημένου δελτίου πρέπει να συντελεστεί πριν από τις 31 Οκτωβρίου 1990. Εξάλλου, τα κράτη μέλη οφείλουν να χρησιμοποιούν τα στοιχεία για τους ελέγχους ανάλογα με τον βαθμό στον οποίο έχει πραγματοποιηθεί η κατάρτιση των ειδικών δελτίων (άρθρο 11, παράγραφος 2, δεύτερη φράση).
- 37 Επιπλέον, κατά το άρθρο 11, παράγραφος 1, δεύτερη φράση, του ιδίου κανονισμού, τα κράτη μέλη εισάγουν στο δελτίο τα βασικά στοιχεία του ελαιοκομικού μητρώου. Το μητρώο αυτό, ο σκοπός του οποίου είναι να παρέχει τα αναγκαία στοιχεία σχετικά με το παραγωγικό δυναμικό και να βελτιώνει τη λειτουργία του συστήματος ενισχύσεων, έπρεπε να έχει τεθεί πλήρως σε εφαρμογή στην Ελλάδα στις 31 Οκτωβρίου 1988 (άρθρο 1 του κανονισμού 154/75, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 3453/80).
- 38 Δεν αμφισβητείται από την Ελληνική Κυβέρνηση ότι υπήρξε σημαντική καθυστέρηση τόσο στην κατάρτιση του ελαιοκομικού μητρώου όσο και στην πρόοδο των εργασιών καταρτίσεως του μηχανογραφημένου δελτίου.
- 39 Στο μέτρο που η Ελληνική Κυβέρνηση προβάλλει αντικειμενική αδυναμία να τηρήσει τις ταχθείσες προθεσμίες, πρέπει να υπομνηστεί ότι, το Δικαστήριο δέχεται μεν ότι ένα κράτος μέλος μπορεί να επικαλεστεί την απόλυτη αδυναμία ορθής εκτέλεσως μιας κοινοτικής αποφάσεως (απόφαση της 2ας Φεβρουαρίου 1988 στην υπόθεση 213/85, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, Συλλογή 1988, σ. 281, σκέψη 22), αλλά το εν λόγω κράτος μέλος οφείλει, εν πάση περιπτώσει, να υποβάλει εγκαίρως τα προβλήματα που συνδέονται με την εκτέλεση αυτή στην κρίση του αρμόδιου κοινοτικού οργάνου. Στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με τον κανόνα που επιβάλλει στα κράτη μέλη και στα κοινοτικά όργανα αμοιβαίο καθήκον ειλικρινούς συνεργασίας, από το οποίο διαπνέεται συγκεκριμένα το άρθρο 5 της Συνθήκης ΕΚ, το εν λόγω κοινοτικό όργανο και το κράτος μέλος οφείλουν να συνεργάζονται καλόπιστα προκειμένου να υπερπηδήσουν τις δυσκολίες, τηρουμένων πλήρως των διατάξεων της Συνθήκης (βλ., ιδίως, απόφαση της 4ης Απριλίου 1995 στην υπόθεση C-348/93, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1995, σ. I-673, σκέψη 17).

- 40 Όσον αφορά το ελαιοκομικό μητρώο, η Ελληνική Κυβέρνηση υπέβαλε στην Επιτροπή ένα πειραματικό πρόγραμμα για την κατάρτιση του μητρώου μόλις με επιστολή της 28ης Δεκεμβρίου 1988, δηλαδή μετά τη λήξη της προθεσμίας που τάσσει ο κανονισμός 3453/80. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο εκπρόσωπος της Ελληνικής Κυβερνήσεως επιβεβαίωσε ότι οι δυσκολίες καταρτίσεως του μητρώου αυτού γνωστοποιήθηκαν στην Επιτροπή μόλις μετά τη λήξη της ταχθείσας προθεσμίας. Υπ' αυτές τις συνθήκες, το γεγονός ότι η Επιτροπή, μετά την ημερομηνία αυτή, βοήθησε την Ελληνική Κυβέρνηση στις προσπάθειές της να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποδεικνύει απόλυτη αδυναμία καταρτίσεως του μητρώου κατά την τασσόμενη ημερομηνία, δεδομένου ότι η Ελληνική Κυβέρνηση δεν προέβαλε κανένα επιχείρημα αναφερόμενη στον προ της 31ης Οκτωβρίου 1988 χρόνο.
- 41 Όσον αφορά το μηχανογραφημένο δελτίο, από την έκθεση σχετικά με τους επιτόπιους ελέγχους που διενεργήθηκαν μεταξύ 4ης και 8ης Νοεμβρίου 1991 στον Οργανισμό Ελέγχου Ενισχύσεων Ελαιολάδου προκύπτει ότι στοιχεία αφορώντα σημαντικές περιοχές παραγωγής ελαιολάδου δεν περιέχονταν στο δελτίο αυτό. Στην έκθεση σημειώνεται ότι δεν παρασχέθηκε καμία δικαιολογία σχετικά με την καθυστέρηση στην κατάρτιση του εν λόγω δελτίου.
- 42 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Ελληνική Κυβέρνηση δεν απέδειξε ότι η καθυστέρηση στην κατάρτιση του ελαιοκομικού μητρώου και στην κατάρτιση του μηχανογραφημένου δελτίου οφειλόταν σε απόλυτη αδυναμία.
- 43 Τρίτον, η Ελληνική Κυβέρνηση παρατηρεί ότι, οσάκις παρουσιάζονταν προβλήματα συλλογής των στοιχείων, γινόταν μια πρόσθετη επαλήθευση των στοιχείων από τις κατά τόπους διευθύνσεις γεωργίας. Ουσιαστικά, δεν υπήρχε πρόβλημα ανεπαρκείας ελέγχου για εκείνους των οποίων τα στοιχεία δεν είχαν ακόμη καταχωριστεί.
- 44 Στο πλαίσιο αυτό, η Ελληνική Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι η διαπιστωθείσα ανεπάρκεια των επιτοπίων ελέγχων που διενήργησε ο Οργανισμός Ελέγχου Ενισχύσεων Ελαιολάδου, οι οποίοι ανέρχονται σε 499 για το υπό κρίση οικονομικό έτος, αντισταθμίστηκε από τους 1 534 ελέγχους που πραγματοποιήσαν οι κατά τόπους αρμόδιες διευθύνσεις γεωργίας. Δεδομένου ότι το ποσοστό

ελέγχου ανέρχεται, έτσι, σε 4,89 % για το υπό κρίση οικονομικό έτος, το ποσοστό 4 % που επιβάλλει ο κανονισμός 98/89 έχει υπερεκαλυφθεί.

- 45 Η Επιτροπή τονίζει ότι, εν προκειμένω, το ΕΓΤΠΕ στηρίζει τη διόρθωση του ποσού 981 233 150 δρχ. όχι μόνο στην ανυπαρξία ελαιοκομικού μητρώου, το οποίο αποτελεί το κατ' εξοχήν εργαλείο του ελέγχου στον τομέα του ελαιολάδου, αλλά κυρίως στην πλημμελέστατη διενέργεια των προβλεπομένων ελέγχων, μέσω, ιδίως, των μηχανογραφημένων δελτίων.
- 46 Η Επιτροπή παρατηρεί επιπλέον ότι, σύμφωνα με την έκθεση περί των ελέγχων που διενεργήθηκαν μεταξύ 4ης και 8ης Νοεμβρίου 1991, ο Οργανισμός Ελέγχου Ενισχύσεων Ελαιολάδου προέβη το 1990 σε 500 ελέγχους περίπου, αντί του κατωτάτου ορίου των 2 000 που είχαν αρχικώς προβλεφθεί. Βάσει της εκθέσεως αυτής, η Επιτροπή εκτιμά ότι η πληρωμή των ενισχύσεων από τη ΔΙΔΑΓΕΠ, τον αρμόδιο οργανισμό, όπως αυτές εμφανίζονται από τους παραγωγούς μέσω της Ελαιουργικής, η οποία συγκεντρώνει 76 οργανώσεις παραγωγών, χωρίς καμία επαλήθευση ή άλλον έλεγχο των στοιχείων, φαίνεται να αποτελεί πάγια πρακτική.
- 47 Κατ' αρχάς, πρέπει να τονιστεί ότι οι έλεγχοι που πρέπει να διενεργούνται δυνάμει του κανονισμού 2261/84 συναρτώνται προς την ενδεχόμενη συμμετοχή του παραγωγού σε οργάνωση ή ένωση παραγωγών.
- 48 Όσον αφορά τους μετέχοντες σε ενώσεις παραγωγούς, οι αναγνωρισμένες οργανώσεις καταθέτουν τις δηλώσεις καλλιέργειας των μελών τους και πραγματοποιούν επιτόπιο έλεγχο σε ποσοστό 5 % των δηλώσεων αυτών (άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 2261/84, σε συνδυασμό με το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 3061/84). Κατά το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2261/84, τα κράτη μέλη παραγωγής ελέγχουν τη δραστηριότητα κάθε οργανώσεως παραγωγών και κάθε ενώσεως και, ιδίως, τις εργασίες ελέγχου που πραγματοποιούν οι εν λόγω οργανώσεις.

- 49 Στην περίπτωση των ανεξαρτήτων παραγωγών, το οικείο κράτος μέλος οφείλει να διενεργεί ελέγχους με επί τόπου δειγματοληψία, προκειμένου να εξακριβώνει την ακρίβεια των δηλώσεων καλλιέργειας και τον προσορισμό των ελαιών που συγκομίστηκαν για την παραγωγή ελαίου και, ει δυνατόν, το ότι οι ελιές αυτές μεταποιήθηκαν πράγματι σε λάδι (άρθρο 14, παράγραφος 4, του κανονισμού 2261/84). Οι έλεγχοι αυτοί αφορούν το 1 % των ελαιοκαλλιεργητών στις περιοχές όπου είναι διαθέσιμα τα βασικά στοιχεία του ελαιοκομικού μητρώου και σε ποσοστό 4 % των ελαιοκαλλιεργητών στις άλλες περιοχές (άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 3061/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 98/89).
- 50 Όσον αφορά τους ελέγχους των μετεχόντων σε ενώσεις παραγωγών, κατ' αρχάς από την έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την επίσκεψη ελέγχου που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 4ης και 8ης Νοεμβρίου 1991 προκύπτει ότι οι οργανώσεις των παραγωγών διενήργησαν έλεγχο αποκλειστικά βάσει εγγράφων σε ποσοστό 5 % των αιτήσεων χορηγήσεως ενισχύσεων βάσει προγενέστερων καταχωρίσεων, αντί να προβούν σε επιτόπιο έλεγχο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 2261/84. Ακολούθως, η Ελληνική Κυβέρνηση και η Επιτροπή συνομολογούν ότι ο Οργανισμός Ελέγχου Ενισχύσεων Ελαιολάδου, υπεύθυνος για τη διενέργεια του ελέγχου των οργανώσεων των παραγωγών δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2261/84, δεν πραγματοποίησε ο ίδιος παρά μόνον 499 ελέγχους, αντί των 2 000 προβλεπομένων.
- 51 Το γεγονός ότι, όπως ισχυρίζεται η Ελληνική Κυβέρνηση, οι Περιφερειακές Διευθύνσεις του Υπουργείου Γεωργίας προέβησαν σε 1 534 επιτόπιους ελέγχους δεν μπορεί να καλύψει τα κενά αυτά, δεδομένου ότι οι εν λόγω αρχές είναι υπεύθυνες μόνο για τον έλεγχο των μη οργανωμένων παραγωγών.
- 52 Επομένως, η Ελληνική Κυβέρνηση δεν απέδειξε ότι οι διαπιστώσεις της Επιτροπής περί της ανεπάρκειας των ελέγχων είναι ανακριβείς.
- 53 Τέλος, καθό μέτρο η Ελληνική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι ο Οργανισμός Ελέγχου Ενισχύσεων Ελαιολάδου είναι κοινοτικός μάλλον παρά εθνικός οργανισμός και ότι οι ενδεχόμενες παραλείψεις του δεν μπορούν να καταλογιστούν στην Ελληνική Δημοκρατία, πρέπει να τονιστεί ότι, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις που περιέχονται στην έκθεση ελέγχου, ο εν λόγω οργανισμός ελέγχου είναι

υπόλογος στο ελληνικό Υπουργείο Γεωργίας και ότι οι υπάλληλοί του είναι δημόσιοι υπάλληλοι. Επομένως, αυτό το επιχείρημα της Ελληνικής Κυβερνήσεως δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

- 54 Επομένως, ο λόγος που αφορά τις δαπάνες για τις ενισχύσεις στην παραγωγή ελαιολάδου πρέπει επίσης να απορριφθεί.
- 55 Από τις προεκτεθείσες σκέψεις προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 56 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επειδή η Ελληνική Δημοκρατία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Κακούρης

Hirsch

Karpeyn

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 4 Ιουλίου 1996.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

R. Grass

K. N. Κακούρης